

ПОСТАНОВА
Вченої ради Тернопільського національного педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка

від 25 листопада 2025 р.

«Про організацію освітнього процесу та профорієнтаційну роботу на факультеті філології і журналістики»

Заслухавши та обговоривши інформацію декана факультету філології і журналістики Бачинської Галини Василівни та голови комісії Чайковської Ганни Богданівни, Вчена рада університету констатує, що організація освітнього процесу на факультеті здійснюється відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту», нормативних документів МОН України, ТНПУ на засадах компетентнісного, практико-орієнтованого, гуманістичного, аксіологічного підходів.

Освітній процес забезпечують 44 науково-педагогічні працівники (89% мають наукові ступені, вчені звання). Контингент здобувачів освіти становить 559 осіб, у тому числі 435 на денній формі навчання й 124 – на заочній. На факультеті навчання здобувачів здійснюється за 11 освітніми програмами. Упродовж 2024/25 н.р. і 2025/26 н.р. відбулися акредитації 3 ОП. На 2 семестр 2025–2026 н.р. заплановано акредитацію 3 освітніх програм першого (бакалаврського) рівня та 1 третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Усі освітні програми, навчальні плани та робочі навчальні плани належним чином оформлені та затверджені, їх удосконалення здійснюється шляхом внесення змін. Відкритість і прозорість освітнього процесу на факультеті забезпечується систематичним інформуванням учасників освітнього процесу та громадськості через офіційний сайт ТНПУ. У відповідних розділах розміщено освітні програми всіх спеціальностей, каталоги вибіркових дисциплін, регулярно оновлюються рубрики інформаційного порталу, протеробочі програми навчальних дисциплін оприлюднені не в повному обсязі. На сайті представлено детальну інформацію про факультет, кафедри, їхню структуру, напрями діяльності, а також презентаційні матеріали, що відображають досягнення колективу. Водночас виявлено окремі недоліки в інформаційному наповненні сторінок кафедр факультету, зокрема, спостерігаються поодинокі випадки неактивних персональних профілів викладачів, що не в повному обсязі демонструє науковий потенціал, престижний рейтинг та здобутки як викладача, так і кафедри загалом.

Навчально-методичне забезпечення компонентів освітніх програм розроблене в електронному варіанті й представлено у системі Moodle у кількості 296, з яких лише 136 активних. Частина навчальних матеріалів знаходиться на стадії розробки, що пояснюється змінами як в освітніх програмах, так і у кадровому складі факультету. Найдосконалішими є: «Журналістський фах: технології виробництва друкованих видань (Йордан Г. М.), «Індивідуальний проект: контент блогу журналіста» (Синоруб Г.П.), «Історія журналістики» (Кушнір О.В.), «Міжнародна журналістика» (Решетуха Т.В.), «Журналістикознавство: медіакритика» (Поплавська Н.М.), «Тенденції розвитку медіагалузі України та Європи» (Мединська О.Я.), «Історія української літератури другої половини XIX століття» (Староста О.І.), «Антична література» (Лановик М. Б.), «Західноукраїнська проза XX століття» (Бородіца С.В.), «Сучасна українська літературна мова (морфеміка і словотвір)» (Бабій І.М.), «Сучасна українська літературна мова (синтаксис)» (Вільчинська Т.П., Свистун Н.О.), «Актуальні питання сучасної української літературної мови» (Струганець Л.В., Тележкіна О.О.).

Формуванню загальних і фахових компетентностей сприяє запровадження освітніх інновацій. Зокрема, для вироблення навичок командної роботи викладачі активно застосовують тренінгові техніки, метод проєктів, метод ділових і рольових ігор, брейнстормінг, робота в парах і мікрогрупах. Для розвитку уміння ухвалювати рішення, удосконалення аналітичних і комунікативних навичок, здобувачів освіти педагоги удаються до кейс-методу, комунікативних тренінгів, методу критичного аналізу, проблемно-пошукового методу, симулятивних методів навчання, методичного прийому «Займи позицію». Розвиткові навичок критичного мислення сприяють застосовувані на заняттях техніки самозапитування, технік «П'ять “чому?”» і «ПОПН-формула». Використання методу синектики, моделювання і конструювання уможливорює виформовування у здобувачів вищої філологічної освіти навичок творчого мислення. Реалізація методів книготерапії, арттерапії, відеоанімації і рефлексивних технік сприяють розвитку емоційного інтелекту студентів і їх психоемоційному розвантаженню.

Викладачі факультету організовують гостьові лекції, науково-методичні семінари, вебінари, тренінги, майстер-класи, дискусії, методичні студії, зустрічі з письменниками, авторами підручників, журналістами, вчителями-практиками, що сприяє підвищенню якості освітнього процесу.

Для поліпшення якості освітнього процесу викладачі активно застосовують цифрові інструменти: Padlet, Trello, Canva, Genially, Kahoot, LearningApps, Wordwall, Mentimeter, SurveyMonkey та ін.

У структурі факультету функціонують Західноукраїнський ономастичний центр імені Василя Сімовича, науково-дослідна лабораторія «Стилістика і культура мови в сучасній науковій парадигмі», українсько-польський освітньо-культурний хаб, медіастудія, кросмедійна лабораторія та музей Володимира Гнатюка. Восвітньому процесі використовуються обладнані комп'ютерні класи, мультимедійна й проєкційна техніка, програмне забезпечення для дистанційного навчання й інтернет-тестування, а також бібліотечні фонди з науковою та навчально-методичною літературою. Водночас, матеріально-технічна база факультету потребує оновлення.

Для самостійної підготовки студенти використовують онлайн-бібліотеки та онлайн-платформи: Всеосвіта, На Урок, Prometheus, EdEra, Classroom, GoogleArts&Culture, YouTube EDU; інтеграційні інноваційні технології.

Перспективним вважаємо проведення міжфакультетських семінарів, укладання методичних рекомендацій щодо використання актуальних педагогічних практик.

Викладачі факультету є учасниками міжнародних та українських програм і проєктів: Erasmus+ «KeyAction 2 CBHE «Розвиток потенціалу підготовки учителів іноземної мови на шляху України до впровадження багатомовної освіти та європейської інтеграції»; Еразмус+ КА2 «Модернізація університетських освітніх програм з іноземних мов на основі інтеграції з інформаційними технологіями»; «COIL 21 stCenturySkills» з Катовицьким економічним університетом і Сорбонською політехнікою; CEFRES (Чехія), CEFRES (Франція), «Менеджмент інтернаціоналізації і німецько-української академічної співпраці 2022–2023 (MoIUkraine)» за підтримки Німецької служби академічних обмінів (DAAD) та Федерального міністерства освіти і досліджень Німеччини (BMBF), програма «Підтримка інтернаціоналізації українських ЗВО»; «Міжнародна онлайн-школа українських студій»; «Школа відкритого розуму» (Польща); TRANS: «Інноваційні підходи до наукової та журналістської практики» за підтримки МЗС Чехії; «Використання даних у боротьбі проти маніпуляцій та дезінформації» (Чехія); «Вивчай та розрізняй: інфомедійна грамотність» IREX (Рада міжнародних досліджень та обмінів) за підтримки Посольства США та Посольства Великої Британії в Україні, з МОН України та Академією української преси; «Гендерночутливий простір сучасної журналістики» за підтримки міжнародної організації Internews; «Підвищення якості освіти молодих журналістів в Україні» за підтримки МЗС Чехії; «Коучинг, менторство, наставництво», «Антифейкова інтелектуальна гра «НотаСнота»»; «Фейкотрощі» за підтримки Фонду сприяння демократії посольства США в Україні; проєкт з розвитку співпраці бізнесу та освіти Uni-BizBridge «Сучасний викладач» від UGEN; «Świętokrzyskie – dobresiedztwonarzeczintegracjicudzoziemców» за сприяння Національного фонду «Безпечна гавань» (Польща); «Kraj – Emigracja. NextGeneration» за підтримки МЗС Польщі; серія проєктів за сприяння іноземних організацій (фонд «Свобода і демократія», «Допомога полякам на Сході» (Польща)); «Академія з прав людини для викладачів та викладачок журналістики»; «Uni-BizBridge» з розвитку soft та hardskills, «Інформаційна безпека в умовах війни з росією. Школа місцевого самоврядування»; «Збереження культурно-наукової спадщини академіка Володимира Гнатюка», проєкт із медіаграмотності для жінок-лідерок «Інформаційна безпека» та інші. Подані міжнародні проєкти: «ReadAroundEurope» (програма: CreativeEurope), «Українська ідентичність у мовній практиці та літературному дискурсі», КА2 CBHE «Посилення психологічної стійкості і благополуччя університетів у (після)воєнній Україні – BURN» (програма: Erasmus+).

Науково-педагогічні працівники факультету щорічно підвищують рівень професійної кваліфікації як в українських ЗВО, так і за кордоном – у закладах Данії, Німеччини, Польщі, Англії, Естонії, Канади, Чехії, США. Викладачі активно відображають наукові та методичні досягнення в публікаціях, що індексуються в наукометричних базах Scopus і WebofScience (93 – за останні 5 років); найбільше статей мають Вільчинська Т.П., Струганець Л.В., Поплавська Н.М., Бачинська Г.В., Вербовета О.С., Свистун Н.О., Тележкіна О.О., Грицак Н.Р., Заваринська І.Ф., Лабашук О.В.

У контексті сучасних вимог НПП викладачі і здобувачі вищої освіти беруть участь в академічній мобільності – зовнішній (Erasmus+ KA171: Стамбульський університет (Туреччина), Erasmus+ КА2 CBHE: Латвійський університет (Латвія), Erasmus+ (Польща), Білостоцька політехніка, Університет імені Адама Міцкевича в Познані, Палацький університет (Чехія), Національний університет Ірландії в Мейнот, «Школа відкритого розуму» (Польща), «Конструктивна журналістика» (Чехія), «AmbasadorówPolskoscі» від Асоціації «WspólnotaPolska» (Польща), InternationalFellowsProgramonCommunityPhilanthropy (США), «Літня школа польської мови (Польща), Гуманітарно-природничий університет імені Яна Длугоша та внутрішній (обмін студентами з такими установами Національний університет «Острозька академія», Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, Волинський національний університет імені Лесі Українки, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, Вінницький державний педагогічний університет ім. М. Коцюбинського).

Студенти є активними учасниками міжнародних і всеукраїнських конференцій, олімпіад, конкурсів, профорієнтаційних заходів тощо (15 здобувачів – призери конкурсів наукових робіт та творчих конкурсів).

Перспективним напрямом освітньої діяльності факультету є започаткування сертифікатних програм із можливістю викладання освітніх компонентів англійською мовою, оскільки рівень володіння науково-педагогічних працівників факультету іноземною мовою засвідчується сертифікатами рівня: C1 (3 особи), B2 (11 осіб), дипломом магістра/спеціаліста з кваліфікацією викладача/вчителя англійської/німецької мови та другою вищою освітою (14 осіб).

З метою забезпечення якісної практичної підготовки на кафедрах розроблено наскрізні програми практик, наявні методичні розробки, фахові статті; організовуються навчально-методичні семінари; укладено договори про співпрацю. Водночас, окремі методичні рекомендації потребують оновлення, актуальним залишається удосконалення наскрізних програм практик.

На факультеті 44 здобувачі освіти отримали право на вибіркове відвідування занять у зв'язку з працевлаштуванням, 4 студенти навчаються за дуальною формою здобуття освіти. Перспективи вбачаємо у подальшому розширенні практико-орієнтованого навчання, активізації дуальної форми здобуття освіти та налагодженні нових партнерств із роботодавцями.

На факультеті активізована робота студентського самоврядування; систематично проводяться заходи, спрямовані на психологічну, соціальну, консультативну, інформаційну підтримку як здобувачів, так і різних категорій населення (програма «Єднання заради дії»).

Профорієнтаційна діяльність факультету налагоджена на високому рівні та реалізується в різних напрямках. Вона охоплює доуніверситетську підготовку учнів, зустрічі з випускниками, а також реалізацію освітніх проєктів: «В етері», «Мова про мову», «Моя польська». Активно організовуються відкриті двері, ярмарки професій, тренінги, наукові пікніки. Факультет плідно співпрацює з територіальними громадами, міським та обласним відділами освіти, Малою академією наук України, польськими культурними товариствами.

Для популяризації освітніх програм створюється якісна рекламна продукція – буклети, банери, відеоролики. Викладачі та студенти активно беруть участь у телепрограмах, висвітлюють діяльність факультету в соціальних мережах. Факультет активно долучається до популяризації української культури, підтримує ініціативи, спрямовані на зміцнення національної ідентичності, приділяє багато уваги культурно-просвітницькій діяльності та розвитку волонтерського руху.

З огляду на зазначене вище, Вчена рада **постановляє**:

1. Роботу факультету філології і журналістики з організації освітнього процесу та профорієнтаційної роботи вважати задовільною.

2. Ректорату:

Розглянути можливість покращення матеріально-технічної бази «Методичної лабораторії майбутнього вчителя літератури» та медіастудії, а також створення лабораторії з методики викладання української мови.

Вересень 2026 р.

3. Навчально-науковому центру організації освітнього процесу:

3.1. Оновити методичні рекомендації, положення та зразки документів відповідно до нормативних вимог.

Червень 2026

р.

4. Деканам факультетів спільно із завідувачами кафедр:

4.1. Сприяти розширенню внутрішньої та зовнішньої академічної мобільності учасників освітнього процесу через налагодження партнерських відносин із закладами вищої освіти, організацію спільних освітніх програм, модулів і проєктів.

Постійно

4.2. Регулярно залучати стейкхолдерів, роботодавців до різних видів освітньої діяльності факультету.

Постійно

5. Завідувачам кафедр:

5.1. Забезпечити оприлюднення на сторінках кафедр робочих програм навчальних дисциплін.

Вересень 2026 р.

5.2. Здійснювати моніторинг відповідності кадрового забезпечення ліцензійним вимогам.

Постійно

6. Декану факультету філології і журналістики:

6.1. Розглянути можливість започаткування провадження освітньої діяльності за сертифікатними програмами.

Січень 2026 р.

6.2. Розширити можливості навчання студентів за дуальною формою здобуття освіти.

Вересень 2026 р.

7. Завідувачам кафедр факультету філології та журналістики:

7.1. Забезпечити упорядкування ЕНМКД кафедри на сервері електронних курсів, посилити контроль за удосконаленням їхньої структури та доповненням засобами зворотного зв'язку.

Постійно

7.2. Забезпечити доопрацювання робочих та наскрізних програм практик; забезпечити їх відповідність нормативним документам МОН України та «Положенню про практичну підготовку здобувачів вищої освіти в Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка».

Постійно

8. Науково-методичним комісіям та факультетським комісіям із внутрішнього забезпечення якості освіти:

8.1. Активізувати оцінювання здобувачами вищої освіти якості викладання освітніх компонентів.

Постійно

8.2. Регулярно проводити засідання ради стейкхолдерів, посилити співпрацю з партнерами ЗВО задля підвищення якості ОП та їх відповідності нормативним вимогам.

Постійно

Контроль за виконанням постанови покласти на першого проректора університету Надію ДРОБИК